

BİLİNÇLİ TEKNOLOJİ KULLANIMI

KASIM-2020

DÜNYA BİR “TIK” KADAR UZAKTA..!

Küreselleşme sürecinin bir sonucu olarak karşımıza çıkan teknolojik gelişmeler; ülkeler arası ekonomik, politik ve sosyo-kültürel ilişkilerin kurulması ve devam ettirilmesinde fiziksel mesafeleri artık hiçe saymaktadır. Ayrıca sermaye piyasasına, hizmetlere, insanlara ve bilgilere ulaşmanın ve erişimin kolay olduğu modern dünyada ülkelerin hatta bireylerin karşılıklı bağımlılığı ve bağlanışlığın gelişmesinde teknoloji anahtar bir rol üstlenmektedir.

BU SAYIDA:

- DÜNYA BİR “TIK” KADAR UZAKTA..!** 1
- GÜNÜMÜZ İNSANINA DAİR...** 1
- DÜNYA VATANDAŞLIĞINA SAHİP OLMAK...** 2
- TEKNOLOJİYE SAHİP OLMAK MI?** 2
- BİZİM SERMAYEMİZ İNSAN** 2
- YENİ DÜNYADA BİLİNÇLİ TEKNOLOJİ KULLANIMININ ÖNEMİ** 3
- BİLİNÇLİ TEKNOLOJİ KULLANIMI KAPSAMINDA İNTERNET VE RİSKLER** 3
- TÜM DÜNYANIN GÜNDEMİNİ MEŞGUL EDEN BİR OLGU:** 3-4
- İNTERNET KULLANIMINA YÖNELİK EDİNMEMİZ GEREKEN** 4

GÜNÜMÜZ İNSANINA DAİR...

“Çağımızın en ağır basan özelliği, tüm insanları bir bakıma göçmen ya da azınlık haline getirmek değil mi? Hepimiz köklerimizden dayandığı topraklara hiç benzemeyen bir evrende yaşamaya zorlanıyoruz; hepimiz başka diller, başka

ağızlar, başka işaretler öğrenmek zorundayız...” (Yaman, 2002, 1).

DÜNYA VATANDAŞLIĞINA SAHİP OLMAK...

Hızlı gelişim ve değişim içerisinde olan teknoloji sayesinde toplumlar ve bireyler arası etkileşimin artık kaçınılmaz bir hal aldığı aşikardır. Özellikle son zamanlarda yaşanan zorlu yaşam olaylarından elde edilen çıkarımların en basit örneği eğitim sisteminde de köklü değişiklikleri beraberinde getirerek yaşanan değişim-

lere ayak uydurmayı zorunlu kılmaktadır. Uzaktan eğitim... Artık bizler öğrenme sürecinin aktif katılımcıları olmanın yanı sıra teknolojiyi kullanma becerilerine de sahip olarak dünya vatandaşlığında yerimizi almamızdır.

Bilinçli teknoloji kullanımını için sunulan bilgilendirme ve farkındalık

eğitimi ile bizler mevcut teknolojik gelişmeleri anlama, kullanma ve güvenliğini sağlama konusunda bilgili, entelektüel ve pratik becerileri edinmeliyiz. Bu edinimler sayesinde karanlık bir ortamda kendi amaç ve gereksinimlerimiz doğrultusunda teknolojiyi kullanarak süreci yönlendirebileceğiz.

TEKNOLOJİYE SAHİP OLMAK MI?

Düşünseniz dünyada yaşanan tüm son gelişmeler altındaki teknolojiye ve donanıma sahibiz. Neler yapmazdık değil mi? Ancak sadece teknolojiye ve altyapıya sahip olmak yetmiyor teknoloji ile ilgili tüm süreci yönetebilecek bilgi ve becerilere de sahip olmalıyız. Teknolojik ve altyapısal donanımlara sahip olsak bile sahip olduğumu teknoloji kullanımına yöne-

lik bilgi ve beceriler bizlerin amaçları ve gereksinimlerine ulaşma konusunda yeterli olacaktır.

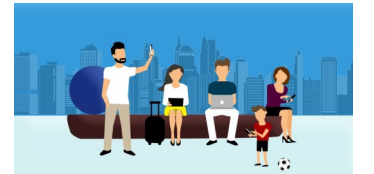
“Teknolojiyi üretmeden ziyade onu gereksinimlerimiz doğrultusunda kullanabilecek becerilerle donanmalıyız.”

BİZİM SERMAYEMİZ İNSAN

Teknolojik olarak gelişmiş toplumlara baktığımızda en önemli kaynağın insan olduğunu görebiliriz. İnsana yapacağımız yatırımlar doğrudan eğitimle ilişkili olduğu için spesifik olarak geçerli güncel bilgiye yani yaşamda karşılığı olan bilgilere bağımlı

kalmalıyız. Yaşantımız içindeki deneyimler bizler için sürekli bir öğrenme süreci olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bizlerin toplumsal ve teknolojik değişimlere ayak uydurma ve adapte olma konusunda gereksinim duyduğumuz öğrenme yaşantıları ve

bilgilendirmeler söznüsü olacaktır. Giderek artan teknolojik bağımlılığı sürecinde bizler için önem arz eden “bilinçli teknoloji kullanımı”na yönelik bilgiler olmazsa olmazımız olarak ifade edilebilir.

YENİ DÜNYADA BİLİNÇLİ TEKNOLOJİ KULLANIMININ ÖNEMİ

Son zamanlarda küreselleşme kapsamındaki gelişmelere paralel olarak teknoloji kullanımında eğilimlerin fazla olması sonucu “bilinçli teknoloji kullanımı”na yönelik bilgilendirme ve farkındalık eğitimlerinin önemini arttırmaktadır. Ülkemizdeki teknoloji kullanımına yönelik eğitimlerin genelde derleme çalışması olması nedeni ile teknoloji

kullanımında karşılaşılan sorunları da beraberinde getir-

BİLİNÇLİ TEKNOLOJİ KULLANIMI KAPSAMINDA İNTERNET VE RİSKLER

Bu kısımda bilinçli teknoloji kullanımı kapsamında internet ve sosyal medya konularına yer verilecektir. İnternet ve çevrimiçi sosyal medya kullanımından kaynaklı riskleri 3 boyutta sınıflandırmak mümkündür. Bunlar, ticari riskler, temas riskleri ve içerik riskleridir.

Ticari riskler olarak ticari istismar ve kişisel istismara ne-

den olan rızasız satışlar, yanıltıcı ürün reklamı pazarlama, zararlı yazılımlar aracılığı ile kimlik avı, gerçek olmayan bedava teklifler ve güven kazanarak bilgi edinme gibi olumsuz durumlar belirtilebilir.

Temas riskleri olarak da çevrimiçi ve zamanla çevrimdışı iletişimle gizlilik ihlalleri, siber zorbalık ve

cinsel istismar gibi olumsuz durumlara maruz kalmalar ifade edilebilir.

İçerik riskleri için ise yanıltıcı ve kışkırtıcı içeriklerle ırkçı, şiddet, nefret ve cinsel içerikli söylemlerin yanı sıra yanlış ve zararlı bilgilere ulaşım ve paylaşım gibi olumsuz durumlarla karşı karşıya kalabileceğimiz riskler olduğunu söyleyebiliriz.

TÜM DÜNYANIN GÜNDEMİNİ MEŞGUL EDEN BİR OLGU: BİLİNÇLİ VE GÜVENLİ KULLANIM

İnternetin güvenli kullanımı ile ilgili çalışmalar, artık tüm dünyanın gündemini meşgul etmekle birlikte konu ile ilgili bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları yürütülmektedir. Otoriteler tarafından bir şekilde güvenli internet kullanımına yönelik çeşitli yasal mevzuatlar öne sürülüp

uygulansa bile art niyetli insanların sahip oldukları bilgi ve becerileri olumsuz yönde kullanmaları bizleri içerisinden çıkamayacağımız girdaplara sürüklemektedir.

Bundan dolayı potansiyel internet kullanıcıları olan bizlerin karşı karşıya kalabileceği risklere yönelik bilinçli hareket etmesi gerek-

mektedir. İnternetin risklerini en aza indirmek ve interneti bilinçli, güvenli ve etkin kullanmak için

Bilgisayarlara mutlaka güvenlik duvarı içeren bir anti-virüs programı yüklenmesi ve anti-virüs programlarının düzenli olarak güncellenmesi,

Sosyal ağ profillerinin arama motorlarına, tanımadığımız kişilere ve 3. şahıslara reklam amaçlı ve verilmesi girişimleri vb. önem derecesi yüksek sayılabilecek durumlara karşı gizlilik ve güvenlik ayarlarını kullanarak kapalı tutulması,

Web tarayıcıların gizlilik ayarlarından 'izlenmeme (do not track)' opsiyonunun seçilmesi ve özellikle farklı bilgisayarlardan internete bağlanıldığında bilinmeyen çerezlerin bu ayarlardan engellenmesinin sağlanması,

Kişisel bilgilerin ve ileride piş-

man olabileceğimiz içeriklerin internette, özellikle sosyal ağlarda paylaşılmaması,

Çevrimiçi bankacılık ve alışveriş sistemlerini kullanırken site hakkında ön araştırma yapılması ve güvenilir sayfalardan işlem yapılmasının yanı sıra 3D Secure veya SMS onay kodlarının kullanımına dikkat edilmesi

Güçlü şifreler oluşturulması,

E-posta (özellikle spam) ve farklı bağlantılardan gelen web sayfalarının linklerini tıklayarak ve bilmediğiniz/güvenmediğiniz web

sayfalarına giriş yapılarak işlem yapılmaması,

İnternette karşılaşılan yasadışı içeriklerle ilgili ALO 166 veya www.ihbarweb.org.tr adresine ihbarda bulunulması,

İnternetin zararlı içeriklerinden korunmak için çeşitli filtreleme programları, ebeveyn denetim ve aile koruması ayarları ile çocuk ve aile profillerinden oluşan Güvenli İnternet

Hizmeti (www.guvenlinet.org.tr) gibi çeşitli teknik araçların kullanılması gerekmektedir.

İNTERNET KULLANIMINA YÖNELİK EDİNMEMİZ GEREKEN ALIŞKANLIKLAR VE İLKELER

Kendinizi eğitin, interneti öğrenin, interneti oturma odanıza taşıyın; zaman sınırlaması yapın.

İnternet kullanımıyla ilgili kurallar belirleyin, çocuğunuzu uygun bir şekilde uyarın, çocuğunuzla bağlantıyı koparmayın.

Çocuğunuzun dolaştığı mecraları bilmeye çalışın, sosyal ağ üye-

liklerini arkadaşı olarak inceleyin.

Oynadığı bilgisayar oyunlarına dikkat edin, çocuğunuza aşırı tepkiler vermeyin.

Her şeye inanmaması konusunda uyarın, kişisel ve ailevi bilgileri paylaşmamasını öğretin.

Sonuç olarak...

Günümüzün dijital çocukları veya dijital vatandaşları hatta daha özelden dijital yerlileri teknolojiyi içerik olarak kullanmayı yetişkinlere göre çok daha iyi bilmektedir. Burada gözden kaçırılan nokta ise, çocukların büyük bir bölümünü oluşturduğu dijital vatandaşlara teknolojiyi içerik olarak nasıl kullanılacağını öğretmekten ziyade teknolojiyi hak ve sorumlulukları çerçevesinde nasıl daha etkin ve doğru kullanılabilir melerini öğretilmesi gerekliliğidir.

osmaniyeozelegitimmeslekoku
.meh.k12.tr

Gökay ATILGAN

B U B İ R P D R S E R V İ S İ H İ Z M E T İ D İ R .

Okul Psikolojik Danışmanı